

PASSFR.EU

A Digital Learning Platform for Generation Z:
Passport to IFRS®

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

A Digital Learning Platform for Generation Z: Passport to IFRS®

ATVEJO ANALIZĖ - TFAS® 17 Draudimo sutartys

Funded by the Erasmus+ Program of the European Union. However, European Commission and Turkish National Agency cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

© Copyright 2021, Istanbul University

ATVEJO ANALIZĖ – 17-asis TFAS „Draudimo sutartys“

Įvadas

Draudimo sektoriaus struktūra yra labai sudėtinga. Svarbiausia to priežastis yra ta, kad draudimo sutartys apima daugybę rizikų ir neapibrėžtumų. Be to, labai sunku numatyti šiuos neapibrėžtumus ir apskaičiuoti jų pasekmes. Taigi 17-asis TFAS „Draudimo sutartys“ yra standartas, paskelbtas siekiant reglamentuoti sudėtingus draudimo sektoriaus taikymo atvejus ir apimantis išsamias nuostatas, susijusias su draudimo sutarčių apskaita ir atskaitomybe.

Šiuo atvejo analizės tyrimu siekiama pašalinti neaiškumus, kylančius dėl 17-ojo TFAS „Draudimo sutartys“ supratimo ir pritaikymo.

Atvejo informacija

2020 m. Turkijoje įsteigta draudimo įmonė „URAS“ specializuojasi tik gyvybės draudimo srityje. Įmonė nuo 2022 m. pradėjo taikyti 17-ąjį TFAS „Draudimo sutartys“. Nuo 2022 m. sausio 1 d. draudimo įmonė „URAS“ yra sudariusi 50 vnt. 2 metų gyvybės draudimo polių. Šie polisai apima išmokas, mokėtinas mirties atveju. Šiuo gyvybės draudimu gali pasinaudoti visi sveiki 18-65 metų amžiaus asmenys. Draudimo sutartys apima natūralią mirtį ir mirtį dėl nelaimingo atsitikimo. Draudimo sutartys neapima savižudybių. Be to, draudimo polisas netaikomas mirtims dėl epidemijų (pvz., COVID-19), nes įmonė buvo įsteigta pandemijos laikotarpiu ir buvo pasirengusi pandemijos sąlygoms. Pagal 17-ojo TFAS taikymo sritį draudimo bendrovė vadovaujasi šiomis prielaidomis:

- Tikimasi, kad sutarčių pradžioje bus gauta vienkartinė 200 PV* įmoka už polisą.
- Sutarties pradžioje sukauptos 300 PV įsigijimo išlaidos (tarpininkavimo, draudimo išlaidų ir medicininių išlaidų). Visos šios išlaidos bus paskirstytos per visą draudimo laikotarpį.
- Draudimo suma vienai draudimo sutarčiai yra 800 PV.
- Įvertindama kiekvienų metų pinigų srautus, įmonė padarė prielaidą, kad kiekvienais metais grąžins 3 polisus, atsižvelgdama į praeities statistiką.
- Sutarties laikotarpiu, įskaitant finansinės rizikos koregavimą, apskaičiuota diskonto norma yra 4 %.
- Nustatyta, kad nefinansinės rizikos koregavimo koeficientas yra 6 % nuo numatomų pinigų srautų. Nustatant šią riziką veiksmingi yra šalies ekonominių sąlygų pokyčiai, taigi ir visuomenės gyvenimo sąlygos.
- Sutartys nenutraukiamos iki garantijos laikotarpio pabaigos.
- Pirmųjų metų pabaigoje ūkio subjektas nepakeitė jokių prielaidų dėl būsimų laikotarpių, nes visi įvykiai įvyko taip, kaip tikėtasi.
- Nesitikima, kad visos sutartys taps probleminės.
- Draudėjas privalo informuoti draudiką apie visus svarbius dalykus, kurie turėtų būti žinomi sudarant sutartį. Jei draudikui nepraneštos problemos, arba pranešta neteisingai ar neišsamiai, kas gali turėti įtakos sutarčiai, gali būti nepilnai gauta arba visai negauta kompensacija.
- Jei naudos gavėjas nužudo apdraustąjį arba prisideda prie jo nužudymo, jis negali gauti draudimo išmokos.
- Nesumokėti mokesčiai.

Klausimai diskusijai

1. Paaiškinkite, kokį modelį reikėtų pasirinkti ir kokius sandorius bei skaičiavimus atitinkamai reikėtų atlikti pagal 17-ojo TFAS taikymo sritį.

---

* PV – piniginiai vienetai.

2. Parenkite draudimo įmonės „URAS“ pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitą, atliekant reikiamus skaičiavimus.

ATVEJO ANALIZĖS SPRENDIMAS – 17-asis TFAS „Draudimo sutartys“

Sutarties pradžioje (2022 m. sausio 1 d.):

Pagal 17-ojo TFAS taikymo sritį įmonė pirmenybę teikia bendrojo modelio metodui. Pagal šį modelį iš pradžių turi būti apskaičiuojama būsimųjų pinigų srautų dabartinė vertė. Draudimo įmonė apskaičiavo 10 000 PV (200 PV x 50 PV) dydžio pinigines įplaukas. Įmonė apskaičiavo, kad pinigų srautai bus 2 400 PV, remdamasi tikėtinu mirčių skaičiumi (800 PV x 3). Apskaičiuotų pinigų srautų grynoji dabartinė vertė apskaičiuojama kaip 2 308 PV $[2\,400\text{ PV} / (1 + 0,04)]$ pirmaisiais metais ir 2 219 PV $[2\,400\text{ PV} / (1 + 0,04)^2]$ taikant 4 % diskonto normą. Be to, grynoji dabartinė įsigijimo išlaidų vertė apskaičiuojama kaip 288 PV $[300\text{ PV} / (1 + 0,04)]$ pirmaisiais metais ir 277 PV $[300\text{ PV} / (1 + 0,04)^2]$ esant 4 % diskonto normai. Taigi būsimųjų pinigų srautų dabartinė vertė apskaičiuota 4 908 PV $[10\,000\text{ PV} - (2\,308\text{ PV} + 2\,219\text{ PV}) - (288\text{ PV} + 277\text{ PV})]$.

Kitas žingsnis – atlikti rizikos koregavimą dėl nefinansinės rizikos. Prielaidomis pagrįstas rizikos koregavimas apskaičiuojamas kaip 6 % pinigų srautų. Atitinkamai rizikos koregavimas buvo apskaičiuotas kaip 294 PV $(4\,908\text{ PV} \times 0,06)$. Po rizikos koregavimo buvo nustatyti su sutarties vykdymu susiję pinigų srautai $(4\,908\text{ PV} - 294\text{ PV} = 4\,614\text{ PV})$.

Pagal 17-ąjį TFAS reikalaujama, kad draudikas pirminio pripažinimo metu įvertintų sutarčių grupės įvykdymo pinigų srautus tokia suma, kuri nesukels jokių pajamų ar sąnaudų. Todėl pirminio pripažinimo metu sutartinė paslaugų marža turi būti lygi nuliui, kai ji pridedama prie įvykdymo pinigų srautų.

	2022 m. sausio 1 d.
Būsimųjų pinigų įplaukų dabartinė vertė	(10 000 PV)
Dabartinė būsimųjų pinigų srautų vertė	4 527 PV
Dabartinė sutarties įsigijimo išlaidų vertė	565 PV
Būsimųjų pinigų srautų dabartinė vertė	(4 908 PV)
Rizikos koregavimas dėl nefinansinės rizikos	294 PV
Pinigų srautai, susiję su sutarties vykdymu	(4614 PV)
Sutartinė paslaugų marža	4 614 PV
Draudimo sutarties turtas/įsipareigojimas pirminio pripažinimo metu	0

Pagal standartą būtina atnaujinti pinigų srautų įverčius metų pabaigoje ir perskaičiuoti sutartinę paslaugų maržą:

Dabartinė būsimųjų pinigų srautų vertė: $2\,400\text{ PV} / (1 + 0,04) = 2\,308\text{ PV}$

Dabartinė sutarties įsigijimo išlaidų vertė: $300\text{ PV} / (1 + 0,04) = 288\text{ PV}$

Be to, prielaidomis pagrįstas rizikos koregavimas apskaičiuojamas kaip 156 PV $(2\,596\text{ PV} \times 0,06)$.

	2022 m. sausio 1 d.	2022 m. gruodžio 31 d.
Būsimųjų pinigų įplaukų dabartinė vertė	(10 000 PV)	-
Būsimųjų pinigų srautų dabartinė vertė	4 527 PV	2 308 PV
Dabartinė sutarties įsigijimo išlaidų vertė	565 PV	288 PV
Būsimųjų pinigų srautų dabartinė vertė	(4 908 PV)	2 596 PV
Rizikos koregavimas atsižvelgiant į nefinansinę riziką	294 PV	156 PV
Pinigų srautai, susiję su sutarties vykdymu	(4 614 PV)	2 752 PV
Sutartinė paslaugų marža	4 614 PV	-
Draudimo sutarties turtas / įsipareigojimas pirminio pripažinimo metu	0	

Nuo draudimo sutarties sudarymo dienos iki laikotarpio pabaigos bus skaičiuojamos palūkanos nuo sumų, atsirandančių dėl pokyčių, susijusių su būsिमomis paslaugomis, taikant diskonto normą. Minėtos palūkanos sudaro draudimo finansines sąnaudas.

Palūkanų skaičiavimas nuo būsimųjų pinigų srautų dabartinės vertės: $4\,908\text{ PV} \times 0,04 = 196\text{ PV}$.

Palūkanų už sutartinę paslaugų maržą apskaičiavimas: $4\,614\text{ PV} \times 0,04 = 185\text{ PV}$.

Sutartyje numatyta paslaugų marža, pripažinta finansinėse ataskaitose pirminio pripažinimo metu, kartu su iki laikotarpio pabaigos sukaupta palūkanų suma turi būti amortizuojama per visą draudimo sutarties galiojimo laikotarpį, paskirstoma metams ir tokiu būdu paverčiama pajamomis. Šiame pavyzdyje sutartinę paslaugų maržą gali būti amortizuojama tolygiai.

Sutartinių paslaugų maržos amortizacija: $(4\,614\text{ PV} + 185\text{ PV}) / 2 = 2\,400\text{ PV}$

Bendrovė apskaičiuoja draudimo sutarties pajamas taip:

Bendras pelnas ir sąnaudos, įtrauktos į pajamas (sutartinių paslaugų marža + sutarties įsigijimo sąnaudos + rizikos koregavimas) = $2\,400\text{ PV} + 300\text{ PV} + 294\text{ PV} = 2\,994\text{ PV}$

Faktinė žala: $2\,400\text{ PV}$

Visos pajamos iš sutarčių: $2\,400\text{ PV} + 2\,994\text{ PV} = 5\,394\text{ PV}$

Draudimo paslaugų išlaidos (faktinė žala + sutarties įsigijimo išlaidos): $2\,400\text{ PV} + 300\text{ PV} = 2\,700\text{ PV}$

2022 m. sausio 1 d. - 2022 m. gruodžio 31 d. laikotarpio pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaita

Gyvybės draudimo įmonės „URAS“ Pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaita 2022 m. gruodžio 31 d.	
Draudimo pajamos	5 394 PV
Draudimo paslaugų išlaidos	(2 700 PV)
Draudimo finansinės išlaidos	(381 PV)
Investicijų pajamos	-
Laikotarpio pelnas arba nuostolis	2 313 PV
Bendrosios pajamos	2 313 PV